

- Fremtidens flommer blir verre enn i 2005

FLOMMET OVER: Vannet flommet over parkeringshuset på Nesttun da storflommen inntraff to ganger i 2005. Helge Drange føler seg sikker på at det kommer til å bli enda verre i fremtiden.

Foto: Arkiv

NESTTUN: Klimaforsker Helge Drange ber folk i Nesttunområdet ta klimatrusselen på alvor. En ny flom vil komme, og den vil ramme hardere enn før.

Av Terje Bringsvor Nilsen
terje@fanaposten.no

FLOMMFAREN

– Det har ikke «regnet» i Bergen siden 2005, uttalte VA-sjef Hogne Hjellev i Fanaposten fredag.

Lederen i Vann- og avløpsetaten sikter til at det ikke har oppstått noen ny flomsituasjon i Bergen etter de to flommene høsten 2005. Klimaforsker og professor Helge Drange ved UiB påpeker at det faktisk har falt litt regn i Bergen i de ni årene og fem månedene som har gått.

– Det har regnet ganske mye, men det er flere faktorer som skal spille på lag for at man skal få ekstremnedbør slik vi så i Bergen i 2005. Tilfeldighetene vil ha det til at disse faktorene ikke har inntrådd samtidig siden 2005. En nedbørmengde på rundt 50 millimeter per døgn, slik vi har sett noen tilfeller av, er uproblematisk, sier klimaforsker Helge Drange til Fanaposten.

Vil regne mer

Det er flere ting som må skje samtidig om en ny flomsituasjon med over 100 millimeter nedbør skal oppstå. En kombinasjon av mye fuktig luft fra sørvest, en vindretning som presser skyene inn mot

Fakta:

Ny flomrapport

► En NOU-rapport (Noregs offentlige utgreiinger) viser at årsnedbøren i Norge vil øke med opptil 30 prosent frem mot 2100, og det blir flere dager med store nedbørmengder.

► 45 bygninger og anlegg på Nesttun ligger i flomsone for en 20-årsflom, deriblant parkeringshuset på Nesttunsenteret, kirkegården på Nesttun, flere industribygg og boliger.

► Ved en 200-årsflom vil ytterligere ti bygninger være flomutsatt.

► Fremskrivninger av klimaendringene frem mot år 2100 viser at Nesttunvassdraget vil få 20 prosent økning i flomvannføringene.

► Vannstanden for en fremtidig 200-årsflom i år 2100 vil tilsvare vannstanden for en 1000-årsflom i dag.

► Ved en 1000-årsflom vil elven sannsynligvis finne et nytt løp til lille Nesttunvann.

Kilde: NVE

kysten og kald luft på østsiden av «Langfjella».

– Får man en stor temperaturskjell når luften fra vest treffer den kalde luften i øst blir veldig mye fuktighet frigjort på en gang. Det er da vi får slike situasjoner som vi så i 2005.

Høsten 2005 skjedde dette to ganger på to måneder, første gang med fatalt utfall da tre personer omkom under raset på Hatlestad. Siden har ingen ny flomsituasjon oppstått.

– Dette er tilfeldig. Det kan gå 20 år før det skjer igjen. Dette vet vi ingenting om, sier Drange.

Temperaturen øker

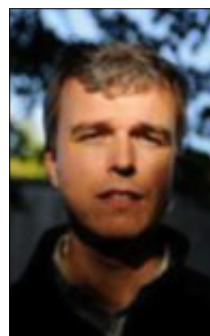
Men noe vet han: Det regner mer og mer, sannsynligheten for flom bare øker, og ekstremnedbøren kommer til å bli mer og mer ekstrem.

– Vi vet at det regner mer, og at nedbørmengdene har økt med 20 prosent de siste 100 år. Dette gjelder både i Norge og på hele den nordlige halvkule. Dette er fordi lufttemperaturen øker og varm luft inneholder mer fuktighet enn kald luft, sier han.

Som en konsekvens en flom i 2030 være våtere enn den i 2005 under de samme forutsetningene.

– Hvor mye av dette skyldes menneskeskapte klimaendringer?

– I dag vil jeg si at mesteparten er naturlige variasjoner, men økningen vi har sett i nedbørmengde de siste hundre år skyldes i stor grad global oppvarming. Her i Norge vil vi ikke merke temperaturøkningen så mye, utover at vi

VÅT FREMTID: Professor Helge Drange er klimaforsker ved geofysisk institutt ved Universitetet i Bergen. Foto: Helge Skodvin

Diskuterer

Mens klimaforskeren spår en våtere fremtid, diskuteres det høylydt hvordan man skal sikre Nesttun mot flom. Nye flomsonekart utarbeidet av NVE viser at 45 hus vil bli rammet allerede ved en 20-årsflom. I tirsdagens avis holdt Hogne Hjellev frem flomtunnel som det eneste tiltaket som vil virke når en virkelig kraftig flom inntreffer.

– Mange ser nok bort ifra at det i en slik situasjon ikke vil være anledning til å tappe ned magasinene, fordi nedbørmengdene rett og slett er for store. Normalt går det 3-5 kubikk vann per sekund gjennom Nesttun. Hvor skal 150 kubikk vann gjøre av seg? spurte Hjellev.

En konsesjonssøknad på bygging av flomtunnel er i øyeblikket til behandling hos NVE. Søknaden er anket av Nesttunvassdragets venner og Vårt Nesttun. Le-

må litt høyere til fjells for å finne snø. Nedbørmengdene er en bedre indikator på at det skjer ting med klimaet. Tendensen er at de våte områdene blir våtere, mens de tørre blir tørrere, sier han.

der i Nesttunvassdragets venner, Terje Aarsand, mener flomtunnel vil være det samme som å gi utbyggere fritt leide langs vassdraget, samtidig som det ikke gir full trygghet mot flom.

– Flomtunnelen løser for det første ingenting oppstrøms Midtun skole, og det hindrer at Nesttunvassdraget blir den perlen det har muligheten til å bli. Hele poenget er å få vannet ut fra Store Nesttunvann der vannet blir stuet oppover i dag. Da er ikke en flomtunnel noen løsning. Får du et ras ved innløpet til tunnelen samtidig som en flom inntreffer, så er katastrofen et faktum. Åpner du istedet opp elven, så går vannet sin naturlige vei, sier Aarsand.

Brann på kjøkken

MÅRDALEN: Like etter midnatt natt til søndag rykket nødetatene ut til Mårdalen, hvor det ble meldt om røykutvikling i en blokkleilighet.

Det viste seg at det hadde vært åpnet flammer på et kjøkken. Da nødetatene kom frem var imidlertid brannen slukket.

Ingen personer ble evakuert fra blokken, men den mannlige beboeren i leiligheten ble kjørt fra en røykfull leilighet til legevakten for sjekk.